

གསེལ། V གསེལ། གསེལ། གསེལ།

1. to break up
2. to make sound

གསུང་།¹ V གསུངས། གསུང་། གསུངས།

1. to say; to state; to express; to recommend; to be expressed ▫ (*√khyā*): {MSA} *ākhyātātā*; (*√gai*): {BCA} *jagau*; (*abhi-√dhātṛ*): {SPP} *abhidhatsva*; (*√bhāṣ*): {L} *bhāṣita*; (*√vac*): {C} *vādin*; {MSA} *uktam*; *vaktr*; *vāc*; *vihiṭa*; (*nis-√car*): {MSA} *niścārana* ▫ བྱིས་པ་འགའ་ཡང་བཤེས་མིན་ཞེས། འདྲི་བཞིན་གཤེགས་པ་ན་མས་ཀྱིས་གསུངས། All the tathāgatas have said, “Do not befriend the childish.” {BCA} ▫ ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་ཏུ་གསུངས། All these branches [of reasonings] were spoken by the Subduer (i.e., the Buddha) for the sake of [generating] wisdom. {BCA} ▫ བོད་མ་མ་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་སྟོ་བུར་པའི་ཉམས་སྣང་མི་ལམ་བཞིན་ཏུ་ཤར་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། An earlier Tibetan [scholar who answers this objection] says, “This is a case of a spiritual appearance of an adventitious consciousness appearing like a dream.” {SGP} ▫ ཐུན་པ་དམན་པ་ལ་གསུངས། Giving is recommended to those of low ability. {A4C}

neg. to be unspoken; to not be revealed ▫ {PU} *aprakāśyam*

AUX.:

གསུང་འཆོལ། ▫ *deon.imp.* to speak ▫ དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གསུང་འཆོལ་ཞེས་བསྐྱལ། They, as well, beseeched [him] saying, “[You] must speak of [your own] uncommon good qualities!”

གསུངས་པར་གྱུར། ▫ *imperf.* to speak ▫ (*ud-√ir*): {PU} *udīrayat* ▫ བཀའ་སྐྱེལ་པ་ནི་གསུངས་པར་གྱུར་པ། “Declared” [means] spoken. {PU}

COLLOC.:

ཁྱས་པར་གསུང་། ཁྱས་པར་གསུངས། ཁྱས་པར་གསུང་། ▫ to extensively explain ▫ (*vi-√stṛ*): {BCA} *vistarāḥ* ▫ ...ཞེས་ཁྱས་པར་གསུངས་སོ། “...” thus it is extensively explained. {BCA-P}

ཇེས་སུ་གསུང་། ཇེས་སུ་གསུངས། ཇེས་སུ་གསུང་། ▫ to speak kindly ▫ (*anu-graha-√vac*): {GST} *anugrahavacana* ▫ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇེས་སུ་གསུངས་པའི་བཀའ་སྤྱི་བོ་... The crowning speech that is kindly spoken by all those tathāgatas, ... {GST}

ནན་ཆེར་གསུང་། །ནན་ཆེར་གསུངས། །ནན་ཆེར་གསུང་། ▫ to urge; to urge strongly

ཡང་དག་(པར་)གསུང་། ཡང་དག་(པར་)གསུངས། ཡང་དག་(པར་)གསུང་། ▫ to speak correctly ▫ {C} *bhūta-vādin*; {HT} *saṃprakāśayet*

ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུང་། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུངས། ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུང་། ▫ to state again and again; to reiterate ▫ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བྱ་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་གསུང་། The ultimate view of emptiness is stated again and again in [Maitreya’s] *Ornament for Clear Realization*.

རབ་ཏུ་གསུང་། རབ་ཏུ་གསུངས། རབ་ཏུ་གསུང་། ▫ to proclaim ▫ འཇིག་རྟེན་ནམ་རྟེན་གྱི་བར་བྱ་མྱེར་རྟོག་པ་འདི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས། All the buddhas have proclaimed this ritual for the sake of pacifying worldly concepts. ▫ བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེས་རབ་ཏུ་གསུངས། It has been proclaimed, “[One] should generate [this]!” {VHA}

ལེགས་(པར་)གསུང་། ལེགས་(པར་)གསུངས། ལེགས་(པར་)གསུང་། ▫ to speak eloquently; to state eloquently; to be well said; to be well spoken; to be most eloquently spoken ▫ {C} *svākhyāta*; {L} *subhāṣita*; *svāk(h)yāta*; {MSA} *svākhyātātā*; {GST} *subhāṣita* ▫ སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལེགས་པར་གསུངས། [This] was eloquently stated by the Buddha and the bodhisattvas. {DOL} ▫ ལེགས་